

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Melchioris Nonnii Ad Societatem Iesv In Lvsitaniam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

rum. In reliquis sunt Christiani nonnulli, quos, nisi bellum impe-
diat, singulis hebdomadis inuisere statui.

Hæc habui, mihi carissimi fratres, quæ de hoc anno MDLVII. scriberem. vos oro per IESVM Christum, vt precibus vestris mihi veræ summisionis, perfectæque obedientiæ virtutem ab eo impetretis, qui mea causa ad ignominiosam vsque Crucis mortem esse obediens voluit. Ex insula Firando, quarto decimo Calend. No- uemb. MDLVII.

MELCHIORIS NONNII AD SOCIETATEM
IESV IN LVSITANIAM.

Næo post Christum natum MDLV. ad vos de-
diliteras ex ora Sinarum, vbi hyemare coactus
fueram, cum Iaponem tenere non potuissem. Mul-
ta in eo itinere & magna vitæ pericula adiimus,
cum aut in vada incideremus, aut naues inter se
concurrerent. In eo autem portu Sinarum ad
mensẽ Junium vsque substiteramus, quod anni tempus Iaponi-
ca navigationi vulgò putatur idoneum. Sed cum repenti de-
cretum esset, insequentem quoque hyemem ibi traducere, continuo Lusit-
anos qui simul aderant circiter trecentos institimus consuetis
officiis adjuuare. Casa itaque & templo è paleis raptim exstructo,
quotidie Christiana doctrina tradebatur: omnibus verò domini-
cis festisque diebus sacrum missæ & verba de rebus diuinis non si-
ne magno fructu fiebant. Quo quidem tempore dici non potest,
fratres carissimi, quantum voluptatis animo ceperim, cum viderẽ
in Sinarum regione, inter tot seculorum idololatrias, diuina sacrificia
peragi, & Euangelium promulgari: & præsertim hebdomadæ sa-
crofanctæ Paschatisque solennia, multis eorum qui aderant la-
cymis lætitiæque celebrari. Illud etiam percommode factum est,
vt Lusitani aliquot redimerentur, ab incolis iamdiu in vinculis
habiti, & capite sine culpa damnati. Tenebantur autem ad eò te-
tra immanique custodia, vt nisi hisce oculis ego ipse vidissem, nũ-
quam fieri posse putassem, vt quisquam eo vitæ genere spiritum
duceret.

Quadragesima exacta, Cantonem Sinarum urbem (quæ Olisi-
poni magnitudine parè par est) tristes nuntii perferuntur, quibus
omnes valde perterriti sumus: in Sancii prouincia tantam repen-
tè aquæ vim scaturigine crebra è terra visceribus erupisse, vt om-
nem circa regionem ad passuum centum octoginta millia inun-

dauerit,

dauerit, vrbes septem villasque complures obruerit, omnibus incolis vel ipsa inundatione demersis, vel si inundationem effugerent, demisso cœlitus igne consumptis. Quod ita pro certo est habitum, vt Chaurel, qui magistratum Cantone summa cum potestate gerebat, quod patrem atque familiam ea calamitate amiserat, administratione deposita, (id enim in patris luctu solenne est) ad obrutam Sancii regionem magno cum squalore discesserit. Hinc autem de Sinis tantummodo cognita sunt; nam Lusitanis alibi omnino aduenis mediterranea penetrare non licet. Inde, anno proximo, Iunio mense Iaponem versus nauigare perreximus, & dum inter insulas certum naufragii vitæque discrimen Dei beneficium euasimus. cuius clementia, & in eiusmodi periculis cura salutis nostræ, nostram in ipso fiduciam non mediocriter auget, magnamque spem affert fore, vt Bungi Rex ad Christum adiungatur, præsertim cum eius rei Rex ipse, scriptis ad Prætores Indiarum teris, significationes dederit non obscuras.

Cum ad Bungi oram appropinquarem, ad oppidum quoddam appulimus, cuius oppidi principes sumptis armis ab Rege defecerant, ibi ex incolis, qui ad nauem accesserant, audimus urbem totam euasam esse, aufugisse Regem, putare se nostros etiam socios qui ibi morarentur occisos. Ea res quamuis falsò nuntiata, omnes quotquot eramus in nauis magnopere conturbauit ac percudit. Sed luc nihilominus vento aduerso contendimus, & Socios omnes incolumes Dei beneficio offendimus. Quos ego nobis ad litus orientem prodeuntes quanto meo gaudio viderim, verbis exsequi fratres carissimi nequeo, prorsus vt à morte reuocati mihi viderentur. Neque verò in eo congressu Cosmus ille Turrianus temperare lacrymis poterat, bonus utriusque senex, & vir planè egregius. Annos aliquot Amangutii vixerat, in ea vrbe relictus à Francisco Xauiero. ibi rem Christianam administravit egregie, multis magnisque laboribus ac difficultatibus forriter superatis. Etenim vel intra priuatos ipsos parietes à Bonziis lapidibus sputisque appetitus, illusus, & contumeliosè tractatus est, cum sine magno periculo domo pedem efferre non posset, idque ob eam maximè causam, quod post Frãncisci Xauerii ex eo regno discessum, Rege ipso Amangutii ex insidiis interfecto, assiduo pænè bello ac seditionibus, cum vniuersæ ferè nobilitatis ac magistratuum cæde regnum illud exarserat: cuius rei culpam Bonzii (quorum est magna apud plebem auctoritas) cum in Christiana sacra suscepta neglectaque Deorum religiones conferrent; tantam in inuidiam Cosmum adduxerant, vt & mundus illi crucifixus, & ille mundo vicissim in-

optima

optimo dici posset. Sed eum in hisce incommodis & arumnis pre-
clara nimirum conscientia sustentabat: quippe qui ad Christi Do-
mini nostri gloriam retulisset omnia, & Amangutianam Ecce-
siam interim conseruari atque augeri intelligeret. Denique mihi
narrabat, nunquam se in vita, lætitiæ ac voluptatis tantum cepis-
se, quantum per id tempus Amangutii percepisset. planè vt existi-
mem illum è lacrymarum mira suauitate & copia, magna ex par-
te oculorum aciem perdidisse. Vt in Bungû veni. dedi operâ vt Re-
gem ipsum inuiserem, multisque eum rationibus ad Christû tra-
ducere sum conatus: sed frustra, partim quòd hostium metu in lo-
cum munitum sese præsidii causa recepisset, partim etiam quòd si-
bi intelligeret Christiana lege mores esse mutandos. Accedebat
illa quoque suspicio, fore vt populares sui Christianum regem fer-
re nollent. Sed illud maximè retardabat hominem, quòd dæmo-
ni deditus est in ea Bonziorum secta, quæ animum ait vnà cum
corpore interire, spiritum esse nullum, & nihil omnino præter ea
quæ sensu percipimus. Sunt autem Bonzii cum regni proceri-
bus affinitate cõiuncti, nobis verò, quòd plebi eorum scelera frau-
desque detegimus, iniquissimi, tantisque mendaciis populum o-
nerant, nihil vt Euangelio in his terris majori impedimento esse
videatur. Quod idem Francisco quoque Xauerio (quamuis id nos
celaret) vsu venisse nunc demum cognoui. Quot ille in iis lo-
cis incommoda superauit; cum pedibus iter assidue faceret, cum
per vias ædesque Bonziorum ac principum concionaretur, vul-
garibusque cibariis, quæ inspidissima sunt, victitaret! In ma-
gnis verò frigoribus, instar famulæ pedibus, Iaponios equites
citato gressu persequeretur, talari veste nunquam deposita, &
quidem sarcinula onustus, vt eo comitatu infidias latronum ef-
fugeret. Idem in castigandis Iaponiorum flagitiis & superstitio-
nibus aded fuit liber ac vehemens, vt trepidaret comes eius,
qui mihi hæc deinde cuncta narrauit. Quoties ille puerorum
insectantium vociferationes, iurgia, lapidationes constanti sem-
per inuictòque animo pertulit! Mortem verò pro Christo vsque
aded optabat, vt eam vltro panè quarere videretur. Regis qui-
dem Amangutii nefario flagitio libere atque acriter accusando,
non obscurum adiit vitæ discrimen. Iaponiis proceribus quibus-
dam eum parum honorificè compellantibus, trementem in-
terpretem, & mucronis ictum in singula momenta expectan-
tem, iisdem compellationibus (tametsi citra contumeliam) re-
spondere iubebat. idque non contumacia elatus, sed quòd
illud sentiret ac diceret: nullam (vt tum res erant) suæ doctrinæ
dicto-

dictorumque in iis locis auctoritatem futuram, nisi majore apud eos esset in honore, quam ipsimet Bonzii, quos illi sanè valde reuerentur. Quam eius animi magnitudinem, vitæque contemptum Iaponii vsque ad eò mirabantur, vti Xauerius etiamnum magnum apud multos nomen sanctitatis obtineat. Ego in grauiam febrim incidi magno sanè vitæ periculo: ex qua tertio denique mense præter opinionem euasi: cumque res Iaponicæ turbulenta exigua spem profectus ostenderent, infirmo etiã corpore, ad meum prouinciale munus in Indiam mihi renouandum existimaui. Huc nos (qualem nec videre me in vita meminimus, nec verò existere vnquam posse putauimus) sæuissima dierum quinque tempestate iactati, incolumes Deo miserante peruenimus: cuius bonitatem supplices exoramus, vt quos è tot periculis ceptos in hæc loca perduxit, eosdem obedientia duce ad celestia regna sedesque peruenire patiatur. Cocino, iij. Idus Ianuarii MDLVIII.

GASPARIS VILELÆ AD SOCIETATEM
IESV GOAM.

ANno superiore, fratres mihi carissimi, ad vos fusè per scripta res cum aliis huius prouinciæ locis, tum præsertim Firandi gestas, vbi annum sum commoratus, quo temporis spatio Christiani mille & trecenti facti, templaque christi dedicata sunt, quæ Idolorum antea fuerant. quam rerum conuersionem aduersarius ægre ferens, magnas in nos turbas per Bonzium quendam exciuaui, qui ex incremento rei Christianæ acri odio in nos iam antè concepto, habita insuper nobiscum disputatione turpiter victus, ad eò exarsit dolore ac rabie, vt perniciem nostram ex illa die neruos omnes intenderit. Confestim praua Bonziorum dogmata atque mendacia vulgò prædicare aggressus est, idque eo euentu, vt cuius nomen Firandi antè id tempus obscurum atque ignotum fuisset, plurimos iam sectatores haberet; nec plebs modò, sed ipsi Bõzii ex eius ore pederent. Inter hæc ille populum in nos omni arte incitare, monere & hortari, vt nos, sicuti Franciscum Xauerium antè, exterminarent, atque ita Deorum ab se iram ac minas auerterent: quibus rebus effectum est, non solum vt multi in nos falsum dicerent testimonium, sed etiam (quod Christianos pupugit vehementer) vt Crucem effringere non dubitarent in sacro cimiterio positam: quam injuriam & Regulus ipse, & alii